

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Veroniky Křečkové
na téma
„ Euthanasie a trestní právo“

Euthanasie patří k tématům, která dlouhodobě poutají zájem odborné veřejnosti, avšak názory na její pojetí a způsoby řešení otázek s ní spjatých jsou často rozporuplné a nepřehledné. S rozdílným pojetím euthanasie se lze setkat v četných literárních pramenech existujícím k této problematice, problematické uchopení této otázky se ovšem projevilo i v předložených legislativních návrzích, které nebyly po projednání v Poslanecké sněmovně přijaty. Zkoumání problematiky euthanasie je se zřetelem k těmto skutečnostem společensky potřebné.

Euthanasie je tématem interdisciplinárním, které vyžaduje, aby k jeho zpracování bylo přistupováno se znalostí základních teoretických otázek z oblasti medicíny, filosofie a etiky. Právní rozbor euthanasie předpokládá náležitou znalost otázek medicínského práva, důležitých především pro vymezení tohoto pojmu. Vedle důkladného studia otázek trestněprávních, v nichž má být těžiště práce, je nutné se zaměřit i na studium otázek, které mají mezinárodněprávní, ústavněprávní a občanskoprávní rozměr. Ke kvalifikovanému pohledu na zkoumanou problematiku pak může přispět pohled na její řešení v zahraničních právních úpravách. Autorka všech naznačených hledisek ve své práci v potřebné míře využila.

Cílem práce je poukázat na slabiny současné terminologie, systematiky a celkové právní úpravy euthanasie (zahrnující zákon o zdravotních službách), jakož i nahlédnout do zahraničí, kde je euthanasie legalizována (viz str. 2 práce). Zaměření práce odpovídá současné společenské potřebě.

Práce čítá 114 stran vlastního textu, k němuž je připojen seznam použitých pramenů. Výklad je rozvržen do pěti kapitol, úvodu a závěru. Vnitřní podrobné členění jednotlivých kapitol umožňuje bezproblémovou orientaci v textu.

Po metodologické stránce práce vychází především ze studia odborné literatury, judikatury a internetových zdrojů. Seznam použité literatury je široký, přičemž jeho významnou část tvoří literatura zahraniční.

Práce má logickou stavbu. Východisko výkladu tvoří charakteristika pojmu a forem euthanasie, v rámci níž autorka objasňuje pojmy aktivní euthanasie, pasivní euthanasie, nepřímá euthanasie, asistovaná sebevražda a paliativní péče. Na tuto vstupní část navazuje pojednání o právní úpravě euthanasie s důrazem na právo na život v oblasti mezinárodního,

ústavního, medicínského a občanského práva. Výkladu trestněprávních otázek významných z hlediska zkoumané problematiky předchází rozbor institutů zákona o zdravotních službách (informovaného souhlasu a předem vyslovených přání pacientů), které mají klíčový význam pro interpretaci euthanasie. V rámci trestněprávního rozboru problematiky euthanasie se autorka nejprve zabývá dosavadními reformními snahami o zmírnění postihu euthanasie. Poté na základě rozboru skutkových podstat trestných činů určených k postihu úmyslných usmrcení věnuje pozornost otázkám právní kvalifikací jednotlivých forem euthanasie de lege lata a současným možnostem jejich sankcionování. Trestněprávní rozbor uzavírá stručná úvaha nad euthanasií de lege ferenda. V práci nejsou pominuty evropské právní úpravy, v nichž je euthanasie a asistovaná sebevražda legalizována. V samostatné kapitole jsou tak nastíněny postupy uplatňované v Nizozemí, Belgii, Lucembursku a Švýcarsku. V závěru práce jsou shrnuty hlavní myšlenky, k nimž autorka ve své práci dospěla.

Práce je zajímavá, ocenění zaslouží zejména autorčina snaha objasnit na podkladě rozdílných postojů odborníků z různých oborů pojem euthanasie, který by mohl sloužit jako východisko i pro případnou trestněprávní úpravu této problematiky. Autorka v práci výstižně poukázala na složitost celé problematiky a načrtla i v úvahu přicházející přístupy k jejímu trestněprávnímu řešení (viz str. 71 a násl.). Je však škoda, že tyto úvahy nevyústily v jednoznačnější návrh de lege ferenda a že výrazněji nevyjadřují ani názor autorky na případnou legalizaci euthanasie v České republice. V tomto směru mohla autorka nepochybně více vytěžit z jinak poměrně podrobného popisu zahraničních právních úprav.

Práce je psána kultivovaným stylem, vyjadřování autorky má potřebnou odbornou úroveň. Také po formální stránce nenacházím v práci nedostatky.

Hodnocení uzavírám konstatováním, že posuzovaná práce odpovídá požadavkům kladeným na práce rigorózní. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Při obhajobě by se autorka mohla zaměřit na institut dříve vysloveného přání pacienta a jeho význam z hlediska trestní odpovědnosti lékaře.

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 6. 6. 2016